

Leletanyag

Az eddigiekhez hasonlóan az ideai ásatási évad is meglehetősen nagy mennyiségű tárgyi leletet eredményezett. Ezek közül kiemelendő a 133 ládányi (!) falfestmény és stukkó, valamint a több mint félezer érem, amely a szisztematikus fémkeresésnek köszönhető. Ugyancsak fémkeresés során bukkant elő egy kisméretű, krisztogammal díszített gyűrű, amely feltehetően sirmelléklet elkallódott darabja. A közelből egy nagyméretű, közel életnagyságú terrakotta portrészobor kisebb arctörredéke (orr-száj) érdemel említést. A 44–45. szelvények összebontásakor – kora római rétegből összelapult drót/lemez konstrukciójú arany fülbevalót találtak munkatársaink.

Az ásatás során szintén nagyszámú kőfaragvány, számos épületagozat került elő, köztük egy nagyméretű, sajnos erősen roncsolt késő római korinthuszi oszlopfőt kell megemlítenünk.

Munkatársak: Mladoniczki Réka régész; Derdák Ferenc, Isztin Gyula geodéták; Kelbert Krisztina, Tártsy Tamás régésztechnikusok; Kiss Ernő Csaba restaurátor; Tóth Ágnes dokumentátor; Csizmazia Tamás, Horváth Dorina, Horváth András, Pálffy Attila régésztechnikus hallgatók.

SOSZTARITS OTTÓ

419. Szombathely, Kisfaludy Sándor utca 61–69.

(Vas megye) Ró

2008. szeptember 30-án a Kisfaludy Sándor u. 40–69. között, az utca É-i oldalán kb. 60 cm mély árokban vilanykábelt fektettek. A kidobott földben a Kisfaludy utca 61–69. sz. házak előtti részben teguladarabokat, római orsógombot, ember- és állatcsontot, dörzstál töredékét és fekete fazéktörredékeket találtunk.

A helyszíni szemle során a leletanyagot összegyűjtöttük, az érintett házak között még nyitva lévő nyomvonalszakaszok É-i metszefalát dokumentáltuk. A helyszíni szemle alkalmával másodlagos, újkori feltöltésből gyűjtöttünk római leletanyagot, a sekély árok miatt érintetlen régészeti réteget nem dokumentáltunk.

A munka során a Kisfaludy Sándor utca D-i házsora alatt húzódó, ismert és kutatott római és kora Árpád-kori temető újabb sírjai nem kerültek elő. A Kisfaludy 70–72. sz. alatti Árpád-kori temető esetében a feltárt domb íve lefelé indul a Kisfaludy utca útteste felé, lehetséges, hogy valóban „elfogy” a temető az út alatt. Ennek ellenére nem jelenthetjük ki biztonsággal, hogy a Kisfaludy Sándor utca 61–69. sz. telkeken a római kori, illetve középkori temető nem folytatódik.

A leletek a Savaria Múzeumba kerültek: Gy. 2008. 68.1–3.

Munkatárs: Vágusz Milán technikus.

PAP ILDIKÓ KATALIN

420. Szombathely, Kozmán kívüli-dűlő

(Vas megye) Ó, Kú

A lelőhely Szombathely Ny-i részén található, a Vízműtől

ÉK-re. A 16721, 16790, 16945 hrsz. ingatlanokon 2008. szeptember 17–19. között lakópark építését megelőző feltárást végeztünk: a tervezett út helyén kb. 175 m²-en.

A Kozmán kívüli-dűlő környékén végzett korábbi ásatások alapján őskori és középkori emlékek előkerülésére számítottunk. A feltárás során összesen 7 jelenséget dokumentáltunk, melyek igen kevés leletet tartalmaztak. A leletek egy része kora újkori, másik része jellegtelen őskori kerámia oldaltörredék. A szelvény DK-i végén egy 19. századi kemence maradványait tártuk fel, amiből egy díszített cseréppipa került elő, nagyon töredékes állapotban.

NAGY MARCELLA

421. Szombathely, Kőszegi utcai tömbbelső

(Vas megye) Ró

2008 októberében régészeti szakfelügyeletet láttunk el a tömbbelső területén távhővezeték kiváltásához kapcsolódó földmunkáknál.

Az L-alakú árok átlagosan 170–180 cm mély a mai felszíntől számítva. Több helyen a hajdan itt állt házak pincealapozásai elpusztítottak minden régészeti fontos réteget. Két szakaszon azonban szigetszerűen megmaradtak római jelenségek. A kiásott árok ezeket a jelenségeket csak érintette, nem bolygatta.

Munkatársak: Szilasi Attila Botond, Vágusz Milán régésztechnikusok.

SOSZTARITS OTTÓ

422. Szombathely, Mártírok tere

(Vas megye) Ró

2008. november 6-án régészeti szakfelügyeletet tartottunk a téren, ahol kb. 20 m hosszan és kb. 3 m mélyen szennyvízcsövet cseréltek. Kierkezésünkkel a közműárok teljes egészét kimarkolták és nagy része már betemetésre került, a fennmaradó nyitott részen pedig támfalat erősítették fel. Azon a kevés helyen, ahol a profil még látszott, régészeti jelenségeket tudtunk dokumentálni. Több helyen római kori törmelékes rétegeket, terrazzopadlót, beásásokat és falcsonkot láttunk. A rétegekből – a csatári köves, habarcsos törmeléken kívül – leginkább jellegtelen római kori szürke oldaltörredékeket tudtunk gyűjteni.

Munkatárs: Szilasi Attila Botond régésztechnikus.

SOSZTARITS OTTÓ

423. Szombathely, Minerva lakópark

(Vas megye) B

2008. szeptember 17–19. között megelőző régészeti feltárást végeztünk a területen (Hrsz.: 15811), mely Szombathely ÉK-i részén, a Minerva lakópark középső területén a Savaria Center mögötti területen található. A korábbi feltárásokból már ismert települések további jelenségeit kerestük. Összesen 240 m²-t kutattunk; a humusz átlag vastagsága 40–45 cm, az altalaj sárga agyagos volt.

Egyetlen objektum részlete került elő a megnyitott szelvényben. Felső része öblösebb betöltése omladékos, paticsos, faszenes humusz volt. Egy vékony agyagos réteg után erőteljesen összeszűkül, de feltehetően nagyjából kör alakban tovább mélyült. Az objektum nagy része a szelvényen kívül esett, így csak feltételezhető, hogy egykori víznyerő hely lehetett. Az előkerült leletanyag többsége kerámia, kevés állatcsont, de viszonylag sok a kovaszilánk, pattinték. Valószínűleg ez a rész is a kora bronzkori telephez tartozik.

Munkatárs: Szilasi Attila Botond régésztechnikus.

FARKAS CSILLA

424. Szombathely, NYME Savaria Egyetemi Központ „A” épülete előtti park

(Vas megye) Ró

2008 októberében régészeti szakfelügyeletet végeztünk a volt főiskola főépülete előtti parkban. A helyszínen szembesültünk azzal, hogy a felállítani tervezett szobor díszkivilágításához szükséges vezetéknek egy, a park Ny-i felét átszelő, kb. 70–80 cm mély árkot markoltak ki. Az árok hat helyen metszett épített római emlékeket, valószínűleg egy ház több helyiségét bolygatták meg. A kifordított földből nagy mennyiségű fekete, vörös és sárga kerámiát, terra sigillata töredékeket, csontokat és falfestmények kisebb-nagyobb darabjait gyűjtöttük össze, valamint csatári köveket és tegulatöredékeket figyeltünk meg. Világosan látszottak a késő római falak és az egyik átvágott helyiség terrazzopadlója is.

Az Alma Mater szobor árka és a szobor körül elhelyezett 5 kőpad gödrében szintén római falakat és leleteket figyeltünk meg. A régészeti jelenségek már igen csekély mélységben, 40–50 cm-en jelentkeztek.

Munkatárs: Isztin Gyula régésztechnikus.

PAP ILDIKÓ KATALIN

425. Szombathely, dr. Szabolcs Zoltán utca

(Vas megye) Ró

2008. szeptember 22. és október 6. között régészeti szakfelügyeletet biztosítottunk a vízvezeték-rekonstrukciós földmunkáknál. Az első szakaszon 30–40 cm-es újkori útalapozás és feltöltés után intakt sárgás barna agyagos altalaj következett. A patakhoz közelebb eső szakaszon az újkori feltöltés alatt szürkés-kék iszapos öntéstalaj jelentkezett. Ebben helyenként görgetett római kori teguladarabokat találtunk. Jelenség vagy egyéb objektum nem jelentkezett. A Lipp V. és a dr. Szabolcs Z. u. kereszteződése előtt a nyitott árok falából egy kb. 60×20 cm-es jó megtartású faragott gerendadarab került elő. Funkciója, kora és elhelyezkedése nem tisztázott – a legvalószínűbb, hogy valamilyen ókori műtárgy része lehetett. A fát beszállítottuk a Savaria Múzeumba további vizsgálatokra.

Munkatársak: Farkas Csilla régész, Szilasi Attila Botond régésztechnikus.

PAP ILDIKÓ KATALIN

426. Szombathely, székesegyház déli kriptalejázat (Vas megye) Ró, Kö

2008. szeptember 24–25. között régészeti szakfelügyeletet láttunk el a D-i kriptalejázatnál kezdett földmunkánál (Hrsz: 5997/2). A kérdéses terület régészeti védelem alatt áll (közvetlenül a Romkerttől D-re lévő telek).

A területet nagyfokú újkori bolygatottság és többszörös feltöltés jellemezte. Az újkori törmelékkel és vegetációval kevert, barna színű földrétegben nagyobb mennyiségű római kori (teguladarabok) és középkori építési törmelékkel találtunk. Ezekből azonban az újkortól elválasztható, különálló régészeti objektum, jelenség nem bontakozott ki a tervezett alapozási szintekig. Ez a rétegviszony beleillett abba a topográfiai képbe, amely a környező telkeken (elsősorban a Romkertben) eddig előkerült régészeti jelenségek alapján várható volt, ugyanis itt húzódná a középkori kerekvár egykori vizesárka.

Az egyetlen dokumentált régészeti objektum e falkiszdedés volt, amely a támfal alapozásában került elő, a mai felszíntől számított 195 cm mélyen. Betöltése felső részében sárgásbarna föld, alatta terrazzo-, vakolat- és nagy mennyiségű csatárikó-darabokból álló törmelék helyezkedett el. A 220 cm széles falkiszdedést, amely mérete és helyzete alapján az egykori kerekvár fala vagy annak valamely része lehetett, felmértük.

ANDERKÓ KRISZTIÁN

427. Szombathely-Zanat, Országúti-dűlő

(Vas megye) B, Á

2008. szeptember–november folyamán megelőző feltárásokat végeztünk a 86. sz. főút 83+780 – 84+070 km-szelvénye közötti szakaszon. A lelőhely Zanat településrésztől K-re, a főút É-i és D-i oldalán található, K-i határa a Tücsök-patak.

A régészeti jelenségeket 16 898 m²-en tártuk fel: 130 gödröt, 76 cölöplyukat, 6 kemencét, 3 nyílt tűzhely nyomát és 1 kutat. Egy kora bronzkori edénytöredékeket tartalmazó gödröt leszámítva az objektumok többségéből a 13–14. századra datálható, nagy mennyiségű kerámia látott napvilágot. A vonaldíszes fazekak töredékei között található néhány bordás nyakú korsó szájtöredéke is. Emellett jelentős mennyiségű fémelet is előkerült. Ezek közül kiemelkedik 5 vassarkantyú. Az objektumok közül a hat különböző kialakítású kemence érdemel említést. Kettő összeomlott, vagy szétverték, kettő háromszög alakú, további kettő pedig ívelt kialakítású aknakemence. A lelőhelyen tehát egy egyrétegű, késő Árpád-kori szórt szerkezetű telep részletét tártuk fel.

Munkatársak: Bótsch Enikő, Kolonits László, Kovács Zsanett, Halász Ferenc régésztechnikusok.

BASTICZ ZOLTÁN

428. Szombathely, Zanat határa

(Vas megye) R, B, V, LT, Á, Kk, Kú

2008 őszén megelőző feltárásokat végeztünk a 86. sz. főút nyomvonalát érintett lelőhelyeken.